

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul Tehnologic din Chișinău

“Aprob”

Directorul Colegiului Tehnologic din Chișinău

Donici Vladimir

2017

Curriculumul disciplinar
F.08.O.020 Economia întreprinderii

Specialitatea: 72320 Modelarea, proiectarea și tehnologia confecțiilor din tricot

Calificarea: 311931 Tehnician tehnolog în industria tricotajelor

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *Europe Aid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Statnic Elena, grad didactic unu, Colegiul de Industrie Ușoară, Bălți
Sîrf Irina, grad didactic doi, Colegiul Tehnologic, Chișinău
Gadjiu Olga, grad didactic doi, Colegiul Tehnologic, Chișinău
Vleju Ana, grad didactic doi, Centrul de Excelență în Industria Ușoară, Chișinău

Aprobat:

La ședința Consiliului profesoral al Colegiul Tehnologic din Chișinău

din "23" iunie 2017

Director,

Donici Vladimir

Recenzenți:

1. Șereujeva Anjelica, grad didactic I, profesor discipline tehnice, Colegiul Tehnologic din Chișinău
2. Negru Nicoleta, grad didactic I, metodist, Colegiul Tehnologic din Chișinău

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins:

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	5
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII.	Studiu individual ghidat de profesor	9
VIII.	Lucrările practice recomandate	11
IX.	Sugestii metodologice	11
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	13
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	15
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	15

I. Preliminarii

Întreprinderea are un rol hotărâtor în dezvoltarea economică a oricărei țări, în determinarea potențialului acesteia, întrucât la acest nivel se creează substanța economică. De costurile cu care se obțin produsele și serviciile, de calitatea acestora și de capacitatea întreprinderilor de a comercializa profitabil, depind în realitate puterea economică și nivelul de trai al unei țări.

Unitatea de curs „*Economia întreprinderii*” studiază legile economice obiective, legițele de gospodărire, precum și un spectru larg de forme, metode, instrumente și reguli de utilizare rațională a resurselor în scopul de a crea și a distribui bunuri materiale, fără de care nu poate exista nici individul separat, nici societatea în întregime. Dacă economia reprezintă baza tuturor componentelor întregului sistem de asigurare materială a societății, atunci nucleul acestui sistem poate fi considerat întreprinderea industrială - locul unde se produc toate bunurile materiale.

Unitatea de curs „*Economia întreprinderii*” este o disciplină teoretică cu caracter aplicativ înalt, face parte din componenta fundamentală de formare a competențelor profesionale și care are scopul de a transmite elevilor cunoștințe fundamentale și practice, a facilita acumularea, sistematizarea, analizarea, însușirea metodicii calculării concrete a indicatorilor și pe baza prelucrării informației inițiale, să tragă concluzii și generalizări.

Pentru studierea acestei discipline este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs: antreprenoriatul, marketingul, tehnologiile, care completează studiul complex al întreprinderii. De aceea „*Economia întreprinderii*” este o știință interdisciplinară, care se află în legătură directă cu disciplinele numite mai sus.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Instruirea economică a viitorilor manageri și specialiști are o semnificație deosebită pentru prosperitatea economică și socială a țării, iar rolul disciplinei „*Economia întreprinderii*” în formarea acestora este incontestabil.

„*Economia întreprinderii*” este o disciplină *teoretico-aplicativă* care asigură cunoștințe fundamentale despre procesele economice care au loc la nivel microeconomic, direcționând abordările spre domeniul economico-productiv.

În calitate de disciplină teoretică, „*Economia întreprinderii*” descrie procesele și fenomenele economice care se derulează în cadrul întreprinderii, elucidează relațiile cantitative dintre componentele acestora, apelând la metodele: abstractizarea, inducția, deducția etc.

Ca disciplină aplicativă economia întreprinderii, bazându-se pe principiul maximizării profitului (aceasta reprezentând de fapt și scopul de bază al oricărei activități

economice), fundamentează și evaluează afirmațiile teoretice utilizând instrumentele de calcul economic.

Cunoștințele în domeniul economiei sunt foarte utile viitorilor tehnicieni. Studiarea disciplinelor economice, inclusiv a disciplinei „*Economia întreprinderii*”, prin consecutivitatea lor în planurile de învățământ, va condiționa o pregătire mai aprofundată a elevilor în domeniul economiei, ce le va permite să justifice argumentările tehnico-economice, luarea deciziilor ingineresti economic efective și eficiente.

Disciplina oferă elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete, de a soluționa probleme și situații de lucru, de a se integra profesional.

Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Astfel „*Economia întreprinderii*” formează următoarele competențe profesionale specifice:

- CS1. Identificarea formelor de organizare a întreprinderilor.
- CS2. Planificarea activității economice a întreprinderilor.
- CS3. Estimarea eficienței utilizării resurselor întreprinderii (mijloacelor fixe, mijloacelor circulante, resurselor umane) și a productivității muncii în cadrul unităților economice.
- CS4. Calcularea costului de producție și formarea prețului.
- CS5. Efectuarea calculelor economice și evaluarea rezultatelor activității unităților economice.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică / Seminar			
VIII	120	50	20	50	Examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Întreprinderea în condițiile economiei de piață.	
UC1. Identificarea formelor de organizare a întreprinderilor.	1.1. Introducere în economia întreprinderii. 1.1.1 Esența noțiunilor de „economie” și „economia întreprinderii”. 1.1.2 Obiectul de studiu, sarcinile, conținutul și structura disciplinei „Economia întreprinderii”. 1.2. Întreprinderea – verigă principală în condițiile economiei de piață. 1.2.1 Noțiuni de întreprindere și rolul acesteia în economia de piață. 1.2.2 Tipologia întreprinderilor.
2. Planificarea activității unităților economice și evaluarea capacității de producție.	
UC2. Planificarea activității economice a întreprinderilor.	2.1 Caracteristica generală a sistemului de planificare. Clasificarea planificării după diferite criterii. 2.2 Capacitatea de producție a întreprinderii și modul de determinare a acesteia. 2.3 Programul de producție și indicatorii care îl determină.
3. Procesul de producție	
UC3. Diferențierea metodelor de organizare a producției	3.1 Structura și clasificarea procesului de producție; 3.2 Pregătirea producției: sarcinile, importanța.
4. Mijloacele fixe și circulante de producție.	
UC4. Evaluarea eficienței utilizării mijloacelor fixe ale întreprinderilor. UC5. Estimarea eficienței utilizării mijloacelor circulante ale întreprinderilor.	4.1 Esența economică și clasificarea mijloacelor de producție ale întreprinderii. 4.2 Mijloacele fixe: concept, clasificare, indicatori de evidență. 4.3 Mijloacele circulante: concept, clasificare, indicatori de evidență. 4.4 Aprovizionarea tehnico-materială.

Unități de competență	Unități de conținut
5. Personalul întreprinderii și productivitatea muncii.	
UC6. Planificarea necesarului de personal. UC7. Calcularea indicatorilor productivității muncii.	5.1 Personalul întreprinderii: componența și structura. 5.2 Planificarea necesarului de personal. 5.3 Perfecționarea, pregătire și recrutarea personalului. 5.4 Productivitatea muncii - criteriul principal al folosirii eficiente a muncii.
6. Organizarea producției în secțiile auxiliare	
UC8. Calcularea indicatorilor pentru determinarea necesarului de mijloace de transport, energie și piese de schimb în întreprindere	6.1 Organizarea transportului intern în întreprinderile industriale. 6.2 Organizarea energiei și necesarul de piese de schimb.
7. Costul de producție.	
UC9. Calcularea costului de producție	7.1 Esența economică și felurile costului de producție. 7.2 Conținutul, clasificarea și structura cheltuielilor de producție. 7.3 Noțiuni de consum și cheltuieli. Structura. 7.4 Metode de calculare a costului de producție.
8. Eficiența activității economice a întreprinderii.	
UC10. Evaluarea rezultatelor economico-financiare ale întreprinderii.	8.1 Esența economică a eficienței producției și însemnătatea sporirii ei în condițiile economiei de piață. 8.2 Profitul. Conținutul economic, felurile, metodele de determinare și direcțiile de repartizare a lui. 8.3 Rentabilitatea - felurile și metodele de determinare. 8.4 Analiza indicatorilor finali ai activității economice a întreprinderii.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică / Seminar	
1.	Întreprinderea în condițiile economiei de piață.	10	4	2	4
2.	Planificarea activității unităților economice și evaluarea capacității de producție.	12	6	2	4
3	Procesul de producție	12	6	-	6
4.	Mijloacele fixe și circulante de producție	12	6	2	4
5.	Personalul întreprinderii și productivitatea muncii.	22	8	6	8
6.	Organizarea producției în secțiile auxiliare	8	4	-	4
7.	Costul de producție.	22	8	4	10
8.	Eficiența activității economice a întreprinderii.	22	8	4	10
	Total	120	50	20	50

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Întreprinderea în condițiile economiei de piață.			
1. Forme moderne de organizare a întreprinderilor. 2. Ciclul de viață al întreprinderii.	Referat. Tabel completat. Comunicare scrisă. Prezentare.	Prezentarea referatului. Argumentarea tabelului. Prezentarea argumentată. Derularea prezentării.	Săptămâna 2

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
2. Planificarea activității unităților economice și evaluarea capacității de producție.			
1. Bilanțul de materie primă pentru o unitate de produs	Tabel completat.	Prezentarea rezultatelor și concluziilor.	Săptămâna 4
3. Procesul de producție			
1. Tipuri de procese de producție 2. Metode de organizare a producției de bază 3. Căi de perfecționare a procesului de producție în întreprinderi	Referat. Studiu de caz. Rezumat scris.	Prezentarea referatului. Prezentarea rezultatelor și concluziilor. Prezentarea argumentată.	Săptămâna 5
4. Mijloacele fixe și circulante de producție			
1. Uzura FF și metodele de reflectare în costul producției 2. Politica de aprovizionare a întreprinderilor mici	Probleme rezolvate. Referat.	Prezentarea rezultatelor și concluziilor. Prezentarea referatului.	Săptămâna 6
5. Personalul întreprinderii și productivitatea muncii.			
1. Redactarea și publicarea anunțului de recrutare 2. Elaborarea fișei de post 3. Direcții de creștere a productivității muncii	Anunțul de recrutare Fișa de post Referat.	Prezentarea anunțului Prezentarea fișei Prezentarea rezultatelor și concluziilor.	Săptămâna 7
6. Organizarea producției în secțiile auxiliare			
1. Sisteme manuale de transport în întreprinderile de profil	Studiu de caz.	Prezentarea rezultatelor și concluziilor.	Săptămâna 8
7. Costul de producție.			
1. Evaluarea și constatarea consumurilor și cheltuielilor de producție. 2. Căile de reducere a costului de producție și a cheltuielilor.	Studiu de caz. Rezumat scris.	Prezentarea rezultatelor și concluziilor. Prezentarea argumentată.	Săptămâna 9
8. Eficiența activității economice a întreprinderii.			
1. Riscurile de mediu și profitul întreprinderii	Studiu de caz.	Prezentarea argumentată.	Săptămâna 10

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Rolul IMM în economia RM.
2. Calculul indicatorilor planului de fabricație și realizare
3. Calculul indicilor ce caracterizează eficiența economică a mijloacelor fixe și circulante
4. Alcătuirea bilanțului timpului de muncă.
5. Determinarea necesarului de personal.
6. Calculul și analiza indicatorilor productivității muncii.
7. Calculul costului unitar și anual de producție.
8. Indicatorii profitului și rentabilității.
9. Analiza activității economice a întreprinderii.

IX. Sugestii metodologice

În procesul studierii unității de curs „*Economia întreprinderii*” se vor folosi cele mai eficiente tehnologii de predare - învățare – evaluare. Profesorul poate alege și aplica acele metode și tehnologii, forme și metode de organizare a activității elevilor, care sunt adecvate specialității, experienței de lucru, capacităților individuale ale elevilor și care asigură randament la formarea competențelor preconizate.

Strategiile de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare vor fi aplicate adecvat specialității, contingentului de elevi, axându-se pe:

- generarea și susținerea motivației elevilor pentru învățarea continuă;
- descoperirea și stimularea aptitudinilor și intereselor elevilor;
- selectarea conținuturilor în baza obiectivelor preconizate și ținând cont de corelațiile transdisciplinare, interdisciplinare și activitatea de producție;
- dezvoltarea de capacități și atitudini în baza metodelor creative, activități în grupuri mici și prin învățare reciprocă;
- aplicarea unei varietăți de metode de tehnici, care să includă o cooperare efectivă între profesor și elev și să-l conducă la o autoapreciere corectă și la o sporire continuă a performanțelor.

Se recomandă atât activitatea individuală, cât și activitatea în grup, activitatea pe echipe pentru a dezvolta spiritul de cooperare, comunicare, necesar în formarea abilităților cheie prezentate în standardul de pregătire profesională.

Metodele recomandate pentru fiecare din unitățile de învățare sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Metodele de învățare recomandate
1.	Întreprinderea în condițiile economiei de piață.	Prelegerea, explicația, expunerea, brainstormingul.
2.	Planificarea activității unităților economice și evaluarea capacității de producție.	Prelegerea, conversația, cercetarea, explicația, proiect, discuția ghidată, problematizarea.
3.	Procesul de producție.	Prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea , metoda comparației, prezentarea tabelară a rezultatelor, studiul de caz.
4.	Mijloacele fixe și circulante de producție	Prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea , calculul indicatorilor utilizării eficiente a mijloacelor fixe, , elaborarea bilanțului mijloacelor fixe, calculul coeficienților de intrare și ieșire a mijloacelor fixe, metoda comparației, studiul de caz.
5.	Personalul întreprinderii și productivitatea muncii.	Conversația, discuția ghidată, problematizarea, calculul numărului mediu scriptic, calculul creșterii productivității muncii, determinarea influenței variației productivității muncii.
6.	Organizarea producției în secțiile auxiliare.	Prelegerea, explicația, expunerea, brainstorming-ul, scheme conceptuale metoda comparației, studiul de caz.
7.	Costul de producție.	Prelegerea, explicația, expunerea, brainstorming-ul, scheme conceptuale, rezolvarea de probleme.
8.	Eficiența activității economice a întreprinderii.	Prelegerea, explicația, test. Discuții și raționamente economice.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme / grile / criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele și criteriile recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Problemă rezolvată.	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
2.	Proiect elaborat.	• Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului – felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului – acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate ș.a.
3.	Referat.	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Modul de structurare a lucrării. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
4.	Rezumat oral.	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză.
5.	Rezumat scris.	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		• Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil; plasarea clară în pagină.
6.	Studiu de caz.	• Corectitudinea interpretării studiul de caz propus. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor cu rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Utilizarea limbajului de specialitate. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Originalitatea formulării și realizării studiului. • Aprecierea critică. • Rezolvarea corectă a problemei.
7.	Test rezolvat.	• Corectitudinea răspunsurilor în conformitatea cu itemii și obiectivele sarcinilor. • Scorurile însumate în corespundere cu baremul de corectare.
8.	Schemă.	• Redarea esenței subiectului în cauză. • Relevanța elementelor grafice utilizate. • Modul de amplasare a elementelor grafice. • Corectitudinea reprezentării legăturilor (relațiilor) dintre elemente. • Corectitudinea redării caracteristicilor relevante ale relațiilor între elementele grafice ale schemei.
9.	Prezentare.	• Corectitudinea și logica expunerii materialului teoretic • Creativitatea expunerii. • Utilizarea și redactarea corectă a desenelor, schemelor și tabelelor. • Răspunsul fluent. • Design-ul slide-urilor.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

În tendința de a realiza o educație de calitate, e nevoie să asigurăm un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev.

Sălile pentru realizarea prelegerilor la „Economia întreprinderii” trebuie să corespundă Regulilor și normativelor sanitaro - epidemiologice de stat „Igienă instituțiilor de învățământ secundar profesional” (Hotărârea nr.23 din 29.12.2005).

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Proiector, laptop, tablă, cretă.
Pentru orele practice	Manuale, suporturi de curs, fișe instructiv-tehnologice pentru lucrările practice, grafice.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Codul fiscal al Republicii Moldova Nr.1163 din 24.04.1997.	Internet http://lex.justice.md/	
2.	Codul Muncii, nr.154-XV din 28 martie 2003 (titlul V, „Salarizarea și normarea muncii).	Internet	–
3.	Cotelnic A., Managementul activității de producție, Chișinău, 2003.	Bibliotecă http://conspecte.ro/cursuri/management/managementul-activitatii-de-productie-ala-cotelnic-9956.html	2
4.	Economia ramurii: Indicații privind soluționarea problemelor/ Natalia Bețivu, Maria Grițco, Lilia Sava, Univ. Tehn. a Moldovei,. - Chișinău: Editura „Tehnica-UTM”, 2013.	Internet http://documents.tips/documents/economia-ramurii-ind-solut-problem-p-1-ds.html	
5.	Economia și statistica ramurii: Culegere de probleme / Galina Covdii, Aliona Dodu, Marcel Gîrbu; red. resp. Damian Ușanlî; Univ. Tehn. a Moldovei, Chișinău: Tehnica-UTM, 2015.	Internet https://ru.scribd.com/document/290860950/Economia-Si-Statistica-Ramurii-Culegere-de-Probleme-2015	
6.	Gheorghită M., Economia întreprinderii industriale, Editura CUVÎNTUL- ABC, Chișinău, 2011.	Bibliotecă	3

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
7.	Hotărârea Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004 cu privire la salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din unitățile cu autonomie financiară și cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile.	Internet http://lex.justice.md/	
8.	Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.	Internet http://lex.justice.md/	
9.	Legea RM cu privire la mărimea, modul, și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr.1593.	Internet http://lex.justice.md/	
10.	Legea salarizării nr.847-XV din 14 februarie 2002.	Internet http://lex.justice.md/	
11.	Prisăcaru V., Economia întreprinderii. Chișinău, 2011.	cabinet	1
12.	Roșca P., Economia întreprinderii, Manual, Ch., ULIM, 2004.	Internet https://ru.scribd.com/document/66715618/Economia-Intreprinderii-Rosca-EEE	
13.	Usturoi L., Vascan G., Economia întreprinderii. Curs universitar. Chișinău, UTM, 2006.	cabinet	1